

Vergaderjaar 2025–2026

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 4172

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 september 2025

Op 29 juli jl. heeft de Europese Commissie (hierna: Commissie) een aanbeveling voor een Raadsbesluit aangeboden aan de Raad, houdende de machtiging van de Commissie voor het openen van onderhandelingen met Ecuador inzake een Sustainable Investment Facilitation Agreement (SIFA), onder gelijktijdige voorlegging van de onderhandelingsrichtsnoeren.¹

Gelet op het belang dat het kabinet hecht aan een tijdige informatievoorziening aan uw Kamer, is ervoor gekozen uw Kamer met deze brief een appreciatie te doen toekomen van de aanbeveling voor het Raadsbesluit, in plaats van het gebruikelijke BNC-fiche.

Deze brief is als volgt ingedeeld: eerst zal worden stilgestaan bij de inhoud van de aanbeveling met een nadruk op doelstelling, reikwijdte en belangrijkste beginselen voor een SIFA met Ecuador; daarna wordt nader ingegaan op de kabinetsappreciatie van het voorgestelde onderhandelingsmandaat.

Essentie voorstel

In de voorliggende aanbeveling wordt de Raad verzocht de Commissie te mandateren om de onderhandelingen voor de SIFA met Ecuador te openen. De toekomstige SIFA heeft tot doel een wederzijds aantrekkelijker, transparanter en voorspelbaarder investeringsklimaat te bevorderen, met als oogmerk het stimuleren van duurzame, wederzijds voordelige investeringen. Door het wegnemen van belemmeringen en het stroomlijnen van procedures moet het voor bedrijven makkelijker worden om investeringen te doen, met in het bijzonder aandacht voor het midden- en kleinbedrijf. Op deze manier kan de werking van de SIFA Ecuador

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52025PC0427>

ondersteunen bij het aantrekken van directe buitenlandse investeringen, met inachtneming van de normen op het gebied van milieu, arbeidsrechten en klimaat. Op die manier zou deze overeenkomst duurzame ontwikkeling, economische groei en werkgelegenheid bevorderen. Tegelijkertijd draagt de SIFA op deze manier bij aan een gunstiger investeringsklimaat in Ecuador voor Nederlandse en Europese bedrijven. Met name de afspraken over transparantie en gestroomlijnde procedures kunnen het investeringsklimaat voor Nederlandse en Europese bedrijven geleidelijk verbeteren.

De overeenkomst beoogt de instroom, uitbreiding en het behoud van directe buitenlandse investeringen tussen de EU en Ecuador te versterken via moderne en vereenvoudigde regels en procedures, gebaseerd op transparantie, stabiliteit, openheid en onpartijdigheid. De bepalingen zijn van toepassing op alle economische sectoren en beslaan de volledige investeringscyclus, van voorbereiding van mogelijke investeringen tot *post-investment*.

De overeenkomst zal voortbouwen op de uitkomsten van de onderhandelingen over investeringsfacilitatie voor ontwikkeling (IFD) binnen de Wereldhandelsorganisatie (WTO), en rekening houden met de specifieke ontwikkelingsuitdagingen van Ecuador. Beide partijen behouden volledige beleidsvrijheid om investeringsactiviteiten binnen hun grondgebied te reguleren in lijn met nationale beleidsdoelstellingen.

De overeenkomst richt zich uitsluitend op de facilitering van directe buitenlandse investeringen. Er worden nadrukkelijk geen verplichtingen gecreëerd op het gebied van investeringsbescherming, geschillenbeslechting tussen investeerders en staten, markttoegang of visumprocedures voor zakelijke doeleinden. Deze onderwerpen vallen buiten de reikwijdte van dit mandaat. Zaken omtrent investeringsbescherming en geschillen tussen investeerders en staten worden geregeld in investeringsbeschermingsovereenkomsten (IBO's).

Het Multiparty Trade Agreement tussen de EU en de Andeslanden², waaronder Ecuador, bevat reeds afspraken over diensten en investeringen, inclusief markttoegang en nationale behandeling. De SIFA zal hierop voortbouwen door de implementatie en benutting van investeringsmogelijkheden verder te verbeteren.

Tot slot voorziet de overeenkomst in bepalingen ter bevordering van transparantie, administratieve vereenvoudiging, participatie van belanghebbenden en duurzaamheid. Dit omvat onder meer digitale indiening van documenten, toegankelijke informatievoorziening, verbeterde publieke consultaties, samenwerking op het gebied van milieu, arbeidsnormen en verantwoord ondernemen, en institutionele samenwerking voor capaciteitsopbouw en geschillenpreventie.

Nederlandse positie ten aanzien van het voorstel

Essentie Nederlands beleid op dit terrein

Het kabinet onderschrijft het belang van een actief handelsbeleid, waarin handels- en investeringsverdragen een centrale rol vervullen. Tegelijkertijd blijft het van belang om actief te zoeken naar nieuwe mogelijkheden om internationale partnerschappen uit te breiden en zodoende het concurrentievermogen en de kansen van Nederlandse bedrijven in het

² https://publications.europa.eu/resource/cellar/42e02e6c-1698-465e-923c-d2d12f91c728.0022.04/DOC_1

buitenland te versterken. Daarnaast richt het kabinet zich op het vermindern van kwetsbaarheden in strategische waardeketens en het beheersen van de risico's die voortvloeien uit geopolitieke verschuivingen. Een belangrijk middel hiertoe is het verbreden en diversifiëren van handels- en investeringspartners. Het aangaan van partnerschappen zoals de SIFA met Ecuador past in dit beleid. In reeds gepubliceerde initiatieven van de Commissie zoals het EU-kompas voor concurrentievermogen³ zijn doelstellingen vastgelegd die gericht zijn op het verdiepen en aangaan van nieuwe strategische samenwerkingen, met het oog op het bevorderen van de Europese welvaart en het versterken van de internationale slagkracht van het Europese bedrijfsleven. Het afsluiten van overeenkomsten zoals SIFA's is een belangrijk onderdeel van de inzet op dit terrein. Uw Kamer is over het EU-kompas voor concurrentievermogen geïnformeerd op 7 maart 2025 middels een BNC-fiche.⁴

Het Nederlandse handelsbeleid, zoals uiteengezet in de beleidsagenda Buitenlandse Handel⁵, is primair gericht op het creëren van kansen voor Nederlandse ondernemers, en draagt daarnaast bij aan de ontwikkeling van een eerlijker en effectiever mondiaal handels- en investeringssysteem – ook voor ontwikkelingslanden. In dit kader ziet Nederland toegevoegde waarde in het verduurzamen van investeringsrelaties met opkomende economieën in Latijns-Amerika, omdat dit kan bijdragen aan bredere economische ontwikkeling, interne stabiliteit en maatschappelijke vooruitgang in deze landen, zoals beschreven in de nieuwe agenda voor de betrekkingen tussen de EU en Latijns-Amerika en het Caribisch gebied.⁶ Uw Kamer is hierover geïnformeerd op 14 juli 2023, middels een BNC-fiche.⁷

Beoordeling en inzet ten aanzien van het voorstel

Het kabinet acht het versterken en verduurzamen van de investeringsrelatie met Ecuador wenselijk. Door middel van investeringsfacilitatie probeert de EU een transparanter, efficiënter en voorspelbaarder ondernemingsklimaat voor investeerders te bevorderen, met name gericht op het midden- en kleinbedrijf.

De voorgestelde inzet ter verdieping van internationale partnerschappen past binnen de Nederlandse ambitie om handels- en investeringsrelaties te benutten voor economische groei, innovatie en verduurzaming. Daarbij acht het kabinet het van belang dat nieuwe initiatieven bijdragen aan het verbeteren van de toegang tot investeringsmogelijkheden voor Nederlandse ondernemers, onder gelijktijdige bevordering van duurzame ontwikkeling en stabiliteit in partnerlanden.

Nadat Ecuador de investeringsbeschermingsovereenkomst met Nederland (tot stand gekomen op 27-6-1999) heeft opgezegd in 2017, heeft Nederland in 2019 verkennende gesprekken met Ecuador gevoerd over de onderhandeling van een nieuwe investeringsbeschermingsovereenkomst op basis van de Nederlandse modeltekst. Sindsdien zijn er geen verdere stappen ondernomen. De beleidskeuze van het vorige kabinet om

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52025DC0030&qid=1755259971557>

⁴ Fiche: Mededeling over het EU-kompas voor concurrentievermogen | Kamerstuk 22 112, 4004

⁵ Beleidsagenda Buitenlandse Handel «Nederland: welvarend en weerbaar» | Kamerstuk 36 180, nr. 164

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:52023JC0017>

⁷ Fiche: Mededeling nieuwe agenda betrekkingen EU–Latijns Amerika en het Caribisch gebied – Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie | Kamerstuk 22 112, nr. 3741

de prioriteit te leggen bij de heronderhandeling van bestaande investeringsbeschermingsovereenkomsten ligt hieraan ten grondslag.

Bevoegdheid, subsidiariteit en proportionaliteit

Als onderdeel van de bevoegdheidstoets beoordeelt het kabinet of de EU handelt binnen de grenzen van de bevoegdheden die haar door de lidstaten zijn toegekend in de EU-verdragen, met het oog op het realiseren van de daarin vastgelegde doelstellingen. Het oordeel van het kabinet is positief. De aanbeveling is gebaseerd op artikel 207 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). Dit artikel geeft de EU de bevoegdheid tot het vaststellen van maatregelen ter uitvoering van het gemeenschappelijk handelsbeleid. Het kabinet kan zich vinden in deze rechtsgrondslag. Op het terrein van de gemeenschappelijke handelspolitiek is sprake van een exclusieve bevoegdheid van de EU (artikel 3, lid 1 VWEU).

Op grond van artikel 218, lid 3, VWEU kan de Commissie aanbevelingen doen aan de Raad voor de vaststelling van een Raadsbesluit waarbij machtiging wordt gegeven om onderhandelingen te openen met derde landen of internationale organisaties en de onderhandelaar namens de Unie aan te wijzen. Op grond van art. 218, lid 4, VWEU kan de Raad de onderhandelaar onderhandelingsrichtsnoeren meegeven en een bijzonder comité aanwijzen in overleg waarmee de onderhandelingen moeten worden gevoerd.

Het subsidiariteitsbeginsel is niet van toepassing, gegeven de exclusieve bevoegdheid van de EU ten aanzien van deze aanbeveling.

Als onderdeel van de toets of de EU mag optreden conform de EU-verdragen toetst het kabinet of de inhoud en vorm van het optreden van de Unie niet verder gaan dan wat nodig is om de doelstellingen van de EU-verdragen te verwezenlijken (het proportionaliteitsbeginsel). Het oordeel van het kabinet is positief. De aanbeveling heeft tot doel een wederzijds aantrekkelijker, transparanter en voorspelbaarder investeringsklimaat te bevorderen tussen de EU en Ecuador. Het voorgestelde optreden is geschikt om de doelstelling te realiseren omdat een overeenkomst bepalingen zou bevatten over bijvoorbeeld over digitale indiening van documenten, toegankelijke informatievoorziening, verbeterde publieke consultaties. Dit sluit aan bij de bredere EU-strategie om de samenwerking met Latijns-Amerika te verdiepen. Daarnaast gaat de aanbeveling niet verder dan noodzakelijk, omdat geen voorstellen zijn opgenomen die het doel, overwegend het faciliteren van duurzame investeringen, overstijgen. Het voorgestelde mandaat richt zich uitsluitend op maatregelen die essentieel zijn om de doelstelling te bereiken, zoals het vergroten van transparantie, het waarborgen van rechtszekerheid en het verbeteren van de toegang tot investeringsinformatie.

Financiële gevolgen, regeldruk & administratieve lasten, concurrentiekracht en geopolitiek

Er zijn geen financiële implicaties voorzien voor Nederland wanneer een akkoord tussen de EU en Ecuador tot stand zou komen. Indien financiële EU-middelen nodig zijn voor technische assistentie bij de implementatie van het akkoord, stelt Nederland zich op het standpunt dat die gevonden dienen te worden binnen de bestaande financiële kaders van de EU-begroting 2021–2027.

Er worden geen extra regeldruk en administratieve lasten voorzien. Het Europese en Nederlandse investeringsbeleid is reeds zodanig transparant, gestroomlijnd en inclusief dat geen aanvullende lasten worden verwacht.

Wat betreft de gevolgen voor de concurrentiekracht wordt verwacht dat een toekomstig SIFA met Ecuador – waarin afspraken zijn opgenomen over verbeterde informatievoorziening en grotere voorspelbaarheid van nationale investeringsregelgeving – zal bijdragen aan een gunstiger investeringsklimaat voor het Europese en Nederlandse bedrijfsleven.

Op geopolitiek vlak kan een SIFA met Ecuador bijdragen aan een verdieping van de handels- en investeringsrelatie tussen de EU en Latijns-Amerika, en daarmee aan het bredere streven van de EU om haar strategische positie wereldwijd te versterken.

Conclusie

Het kabinet is positief over de aanbeveling voor een onderhandelingsmandaat voor een SIFA met Ecuador en is voornemens in te stemmen met het Raadsbesluit. Uw Kamer zal over de voortgang van de onderhandelingen worden geïnformeerd via de voortgangsrapportage handelsakkoorden. Voorafgaand aan besluitvorming over een eventueel onderhandelingsresultaat zal uw Kamer worden geïnformeerd inclusief een appreciatie van het kabinet.

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
A. de Vries